

VIII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1914. 17. szám.

Budapest, április 26.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

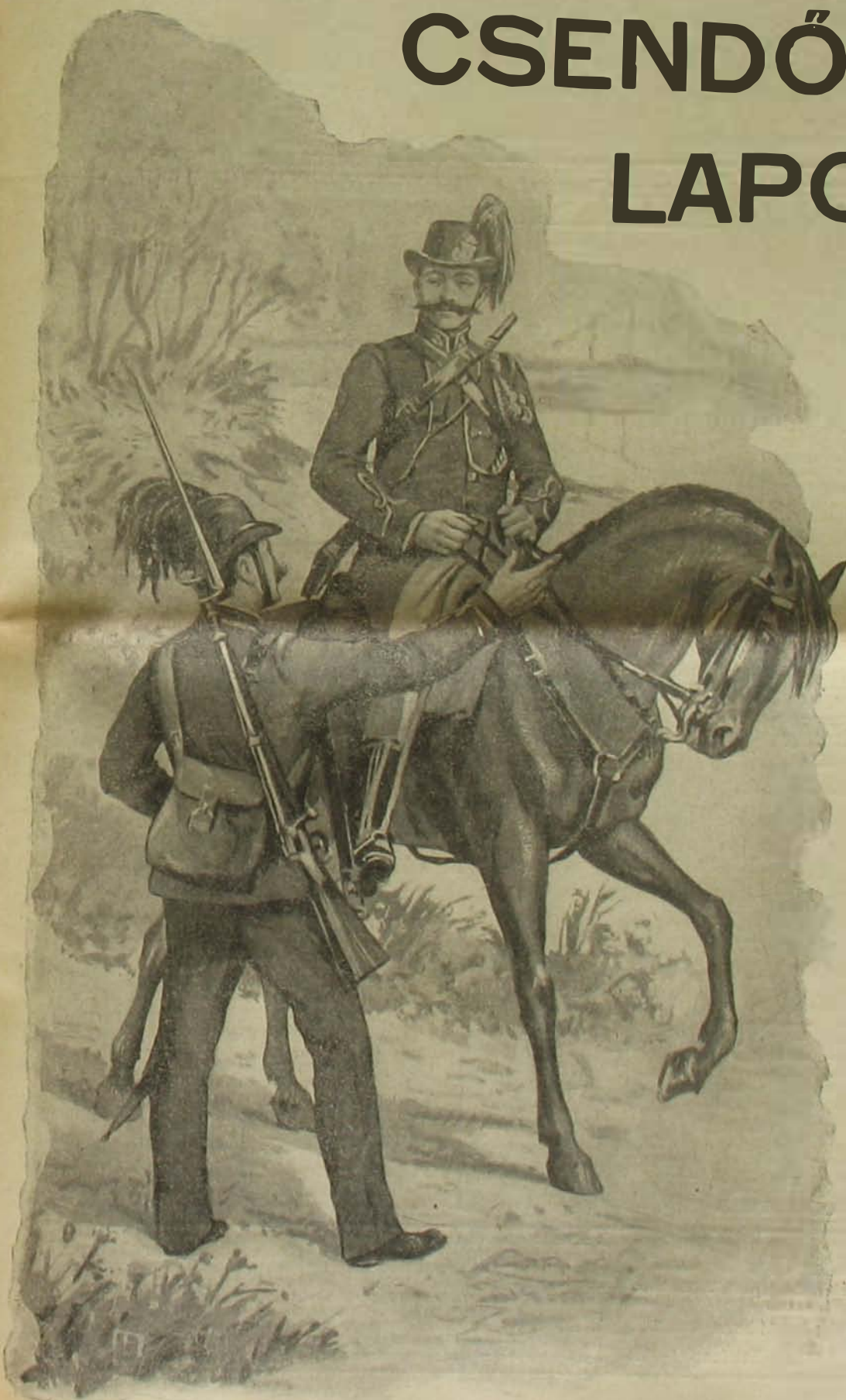
Egész évre – – 12 korona

Félévre – – – 6 korona

Negyedévre – – 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 8 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL,
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

Lopás babonából.

Ismerteti: R. L.

Tanulmányom tárgya úgyszólván kizárólag a külföldön élő babona. Kutatóim: dr. Albert Hellvig törvényszéki ülnök, H. Wisloeki, dr. Kuhnau és K. Andrejew, Bernhard Stern hasontárgy művei.

A legtöbb, babonából eredő lopás a kuruzslás céljait szolgáló, úgynevezett *népies* gyógyszerek előállításához szükséges eszközök kézrekerítése, tehát nem vagyonszerzés végett történik.

Posen tartományban, különösen Uhlenhof községben a nők között az a babona van elterjedve, hogy a sebet könnyen gyógyítja az olyan hamu, a mely a nő ellenségének egy ellopott alsóruhájából került ki, a melyet bizonyos szólások között el kell égetni.

A megdagadt mandolát (n. vakmirigy) úgy gyógyítják, hogy a beteg lop egy darab szalonnát, azt éjszakára egy kapczával a nyakára köti, reggel pedig a kapczát egy fára akasztva, ezt mondja: «Kedves fa, neked úgyis sok a csomód, vedd át az én csomóimat is!»

Hasonló módon tüntetik el a szemölcsöket Szilézia némely vidékén. A páciens kap egy darab húst, azt keresztalakban a szemölcsre fekteti, miközben elmondja a keresztvetést. Ezután holdvilágnál az esőcsatorna alá ássa a húsdarabot. Az a hit, hogy mire a hús elrothad, akkorra a szemölcs is eltűnik.

Hannoverben úgy tüntetik el a májfoltot, hogy a beteg egy darab húst kendőbe kötve hord a nyakán mindaddig, a míg a májfolt el nem mulik; azután a húsdarabot a vályu alá dobja. Bár látszólag a szokás hasonlít az előbbiekhez, az alapgondolat mégis elüt: a míg ugyanis az előbbi esetekben az a hit, hogy a szemölcs stb. az elásott hús rothadásával egyidejűleg eltűnik, az utóbbi esethen az a hit, hogy a nyakon hordott hús a májfoltot átveszi s csak akkor veszi le a húst, a mikor a folt eltűnt.

Az egyik szász helyőrség egy katonája akként tüntette el állítólag kezeiről a számos szemölcsöt, hogy lopott egy bajtársától egy darab szalonnát, azzal a szentháromság elmondása mellett bekente a szemölcsöket, azután elásta a szalonnát az eresz alá a földbe.

Mikorra a szalonna megrothadt, a szemölcsöknek is

nyoma veszett. A katona — a ki a lopásért egyébiránt érzékeny büntetést szenvedett — azt mondotta, hogy a kedvező hatást kizárólag a szalonna lopott voltának lehet tulajdonítani, a saját szalonnája nem használt volna semmit.

Németországban a XVIII-ik században a köznép a láz elmulasztására egy szert használt, a melynek főalkatrészét a lopott kenyér képezte. Egyébként a lopott kenyér sokszor szerepel, mint gyógyítószer.

Igy Oroszországban ha az áldott állapotban lévő nőnek nincs étvágya, akkor az anyósa (vagy más hozzátartozója) belopódzik valamely idegen házba, a honnét kenyeret lop; ez majd visszahozza az étvágyat, tartja a néphit. Bosznia és Hercegovina egyes vidékén kiváló gyógyhatásának tartják a cigányasszony zsebéből lopott kenyeret.

A schweizi Bern kantonban a szemölcsöket következő módon tüntetik el: az illető beteg annyi szem borsót lop, a hány szemölcse van, azután a borsót bal vállán át a tűzbe hajítja.

Ugyanezen kantonban a kifűzamadott testrészt lopott törülközőbe csavarják. A páciensnek szótlanul kell viselkednie a lopás és a becsavarás alatt, különben hatástalan a kúra.

Felsőpfalzban (Németország) a torokfájós ember úgy gyógyítja magát, hogy elszompolg hallgatagon egy malomba, ellopja egy liszteszák zsinegét s azt nyakára köti.

Angliában néhány év előtt egy ember lopás miatt állt a törvény előtt; azzal volt vádolva, hogy a szomszédja földjéről répát lopott. A tettes azzal védekezett, hogy a répát azért lopta, hogy azzal fiának nyomorék lábát bedörzsölje; szerinte ezt a lopott répa feltétlenül meggyógyítja.

Macedoniában a nyavalyatörőseket meleg fürdőkkel gyógyítják; a fürdő vizébe lopott (vagy talált) pénzt, szemöldökszőrt és szempilla szőrét teszik.

Boszniában, úgy mint a többi délszláv népeknél gyakori a hullafosztogatás, mert a halottról elrabolt tárgyat igen jó varázsszernek tartják; így nagyon hatékony szer az orrvérzésnél az orrvért egy, a halott jobbkezéről ellopott gyűrűn át csepegtetni.

Gyakran azért lop a babonás paraszt, hogy szerencséje legyen a házban és a gazdaságban.

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapálása. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

Pomerániában elterjedt hit szerint csak az a cserepes virág fejlődik szépen, a melynek magját vagy hagymáját úgy lopták.

Ha a kender rosszul sikerült, egy kevés lent lop a gazda, azt közéhinti, a mi biztosan megjavítja.

Szászországban, ha jó káposztamagot akar termelni a gazda, ellop a szomszédja földjéről egy káposztatorzsát. Hogy káposztását a nyulak pusztításaitól megvédje, lopott karókat állít fel benne.

Sziléziában történt az alábbi eset. A Karlsruh melletti Bankwitzén a juhtenyésztés — akárhogy is erőltette a számadó juhász a dolgot — nem akart sehogysémm fellendülni. Akármint csinált az öreg, nem mult el bét birkahalál nélkül. Végre a következőkre szánta el magát. Éjnek idején elküldte két bojtárját a szomszédos malomhoz azzal a parancssal, hogy lopják el a malom gátját; e mellett odamenet mindig imádkozniok kellett, mert ha nem imádkoznak — mondotta az öreg — elviszi őket az ördög.

A két bojtár úgy cselekedett, a hogy parancsolva volt, elhozták a gátat, hallgatagon odafektették az akol bejárata elé s az összes juhokat átugratták a gáton. Az utolsó kergebirkát pedig bárdal leölték s a felkelő nap első sugarainál az akol küszöbe alá ásták. Mindent a legnagyobb csendben. Állítólag azóta az uradalom juhállománya minden betegségtől mentes.

Németországban a ki meg akar szabadulni a sváb-bogaraktól, az lopjon egy kerékkötő-talpat (papucset) s helyezze el a kemencze tetejére; attól elvándorolnak a bogarak.

Boszniában készítenek egy szert, a mely a méheket rajzáskor a helybenmaradásra bírja; a szernek egyik igen fontos alkatrésze a lopott fekete bárány gyapja. Egy másik jól bevált szer a méhek visszatartására ez mondás: „Vásárolj egy méhkest, a másikat lopjad s a harmadikkal ajándékoztasd meg magadat, — akkor megmaradnak a méheid.”

Bosznia és Hercegovina izlambitű népe azt tartja, hogy a cigányasszony iszákjából lopott kenyér igen alkalmas szer, hogy a gyermek korán kezdjen beszélni.

Hazánk délvidékén a leány András napján ellop egy férfi alsónadrágot, beletesz egy darab piritott kenyeret, (a kenyér másik felét elüssa) s a nadrágot fejevánkosa alá teszi; — álmában meglátja a leendő férjét. Hasonlóan cselekszenek a legények is, csakhogy nem András, hanem Katalin napján. A ki az ilyen varázsolással kísérletezni akar, annak előző egész napon át böjtölni kell.

A románoknál a következőképen jutnak hozzá egy szerelemidéző bájszerhez; egyes románlaktá vidéken a halott lábait piros kendővel, vagy ennek híján piros fonállal kötik át (azt piedicá-nak nevezik), a mikor a halottat koporsóba helyezik, leveszik lábairól ezt a kötelet s a bocskorába teszik, hogy a másvilágra jól utazhassék. Már most, ha egy varázslónak (vrașitor) sikerül

egy ilyen piedicát ellopni, azzal korlátlan hatalmat nyer a szereleméhes nép felett, a mely különösen a leányok szívét képes hatalmába keríteni. Vén leányok különös előszeretettel hordják a piedicát, a mely biztos férjet szerez nekik.

Hathatós szerelni varázsszernek tartják a délszlávok a halott jobb kezéről ellopott gyűrűt; — az a hiedelem, hogy ha a leány ilyen gyűrűn át néz a kiszemelt legényre, az szerelemre gerjed és rövidesen nőül veszi.

A halotti fejkendőt is igen hathatós szernek tartják. Ez egyrészt szerelmi varázsszernek, de arra is szolgál, hogy egy esetleges második házasságot megakadályozzon.

A halott ravataláról ellopott gyertya segélyével a fiatal leány bizonyos misztikus proceduránál szerelemre gerjeszti a megkívánt legényt.

A tolvajvarázsszert is lopni kell. Különös, hogy itt nem valami bizonyos tárgy játssza a főszerepet, hanem inkább az időpont, hogy mikor történt a lopás, tehát, hogy a lopás valamely meghatározott időpontban elkövetessék. Sikerül az a lopás, akkor tolvajhit szerint egy éven át biztosítva van a tolvaj a felfedezéstől és elítéltetéstől. Ebben az esetben tehát kettős cselekményről van szó; egyrészt babonáról, másrészt babona miatt elkövetett lopásról, — mert az utóbbit a tolvaj tulajdonképpen nem vagyonszerzési szándékkal követte el. A németországi Chemnitz vidékén az a hit van elterjedve, a ki karácsony estéjén, újév napján és háromkirályok napján valamit ellop anélkül, hogy tettenérnek, az az egész éven át büntetlenül lophet.

Lippe és Westfália tartományokban elterjedt néphit szerint, a ki a szentestén a templomba hívó harangozás alatt valamit el tud észrevétlenül lopni, annak minden lopása sikerül. Egy ottani paraszt beszéli, hogy egy rossz-hirű embert látott a szentestén az ő telke körül ólalkodni s azóta esténként a fejéknél azt tapasztalta, hogy a tehenek alig adnak tejet. Ismerőseitől többször hallotta, hogy azok az említett rossz-hirű személylyel ismételten találkoztak az istálló tájékán fejlődésével kezében, de neki sohasem sikerült az illetőt a fejéknél tettenérni. A mikor nagysokára más lakat került az istálló ajtajára, egyszeriben beállott a teheneknél az előbbi tejbőség, de azért az együgyű parasztot nem lehetett meggyőzni arról, hogy a tolvajnak álkulcsa lehetett az istállóhoz s ő fejte meg a teheneket; továbbra is makacsul megmaradt a mellett, hogy a tettes bizonyára lopott valamit a szentestén s azért maradt előtte láthatatlan.

Franken tartományban az a hiedelem, hogy a ki olyan házból, a melynek az év folyamán nem volt halottja, Szilvester estéjén harangozás idején észrevétlenül egy darab tűzelőfát ellop, az az egész óven át büntetlenül tolvajkodhatik; ehhez hasonlóan, a ki Mecklenburgban Szilvester estélyén az erdőből fát lop a nélkül, hogy rajtaérnek, az egész éven át dézsma-

Ha fáj a feje ⁷ ne tétovázzak, hanem használjon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migrain és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Budapest. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Juhász kunybó. (Nagykuuság.)

Csikósok a ménés mellett. (Szentmargitapuszta, Hevesmegye.)

A pusztuló pásztorélet.

hatja az erdő fáját, a személyzet nem fogja tetten érni. Pfalzban hasonló a néphit azzal a különbséggel, hogy a lopásnak hamvazószerda éjjelén kell történnie.

Dr. Eudoxius Mironovici czernowitzi rendőrbiztos szerint Bukovinában az a hit, hogy ha a tolvaj olyan égő gyertyával, a melyet egy halott kezeiből ellopott, körüljárja azt a házat, a melybe be akar törni, akkor annak lakói oly mély álomba merülnek, hogy még a legerősebb zajt sem hallják s ő nyugodtan fosztogathat a lakásban. (Mintán az a szokás, hogy a halottak és haldoklók kezeibe gyerget tesznek, nálunk is el van terjedve, bizonyos, hogy hasonló esettel a magyar nyomozó közegek is foglalkoztak.)

Itt még megemlítem, hogy az ily „tolvajgyertya” készítése és használata egyes vidékek tolvajai között erősen divik. Így Berkusky szerint a nomád cigányok a tolvajgyertya tartójául az olyan halott büvelőkujját használják, a ki kilencz hete van eltemetve.

Bukovinában a tolvaj kiszedi az emberi sínesontból a velőt s azt megtölti faggyuval vagy más világító anyaggal. Ha a tolvaj az ily gyertyával háromszor körüljárja a házat, a melyhen lopni akar, a lakók mély álomba merülnek s ő zavartalanul dolgozhatik.

Kisoroszországban ezt a gyertyát a halott zsirjából öntik; a gyertya szagától a lakók öntudatlan állapotba merülnek s a tolvaj szabadon operálhat.

Olyan szerb és bolgár menyeeskék, a kik ledér, könnyelmű, féktelen nemi életet akarnak folytatni, azonban férjeik szigorától tartanak, ellopják a halott szeméire tett pénzdarabot, egy pohár borba vagy vízbe teszik s ezt az italt a férjrel megitatják, ettől a férj olyan vak lesz nevének hűtlenségével szemben, mint az a halott, a kinek a szeméiről a pénzt lopták.

Bíróság elé került egy asszony, a ki ellopta azt a kendőt, a melylyel a halottat mosták. Kihallgatásakor előadta, hogy ő az ilyen lopásokat rendszeresen űzi s a lopott tárgyakat igen jövedelmezően értékesíti a parasztok között, a kik szerint, ha a peres fél magával visz egy ilyen kendőt a tárgyalásra, ha nincs is igaza, mindenesetre pernyertes lesz.

Az efajta lopások azonban lassankint ritkulnak, mert a tolvaj a balott bosszujától tart. Ugyancsak ezen okból ritkulnak a temetőben elkövetett lopások is, mert a néphit szerint, a ki a temetőből valamit elidegenít, az még abban az évben meghal.

A délszláv asszony gyakran azért lopja el a balott szeméiről az oda tett pénzt, hogy azt folyton magánál hordva, ezáltal csatába indul férjét a haláltól megóvja.

Bernhard Stern szerint Palesztinában több család birtokában van egy-egy ezüsből készült, belül üres feszület, a melynek belsejében állítólag egy-egy darab ezilánk Krisztus urunk keresztjéből őriztetik. Ezt a nagybecsű reliquiát nagyobb biztonság okából zsákba kötve meztelen testén hordja a tulajdonosa. Azért mondom,

hogy nagyobb biztonság okából, mert a palesztinai ember nem ismer nagyobb vágyat, mint egy ilyen — minden baj és betegség ellen feltétlenül hathatós — talizmán birtokába jutni s minden furfangot elkövet, hogy azt ellophassa s míg egyéb tárgyak elidegenítése büntetett (Haram) számba megy, addig az ily feszület ellopása érdemnek (Halal) tekintik. A talizmán azonnal elveszti hatását, mielőtt azt tulajdonosa meggondolatlanul magával viszi a fürdőbe.

A mint látjuk, a lopott tárgy értéke a legtöbb esetben igen csekély, de előforduló esetekben éppen az érték csekélyisége vezet majd rá a cselekmény indító okára s a tettesre.

Tanácsos lesz tehát nyomozás alkalmával arra is li-terjeszkednünk, hogy nem-e babonából, vagy babona miatt elkövetett cselekménnyel állunk-e szemben.

Házi tolvajok.

Irtó: Máthé Miklós főzsermester.

Legnebezesebb őrizkedni a házi tolvajtól. Előtte van mindenünk, kezére bizzuk kisebb-nagyobb mérvben penzünket különféle vagyonunkat. S ha csak egy keveset is ért a kétszínűséghez, vagy előzetesen jónak látszó magaviselésével, ügyességével kiérdemelte, elnyerte bizalmunkat, már rábizzunk mindent úgy szólván ellenőrzés nélkül és így könnyű szerrel károsíthat meg bennünket s folytathatja ezt a műveletet, ha ügyes, hosszú időn át a nélkül, hogy rájönnénk.

Ha a turpissága mégis kiderül, ez csak az ő ügyetlensége folytán vagy véletlenül történik, de igen ritka eset, hogy a nagy bizalom mellett maga a károsított észrevegye ezt hamarosan.

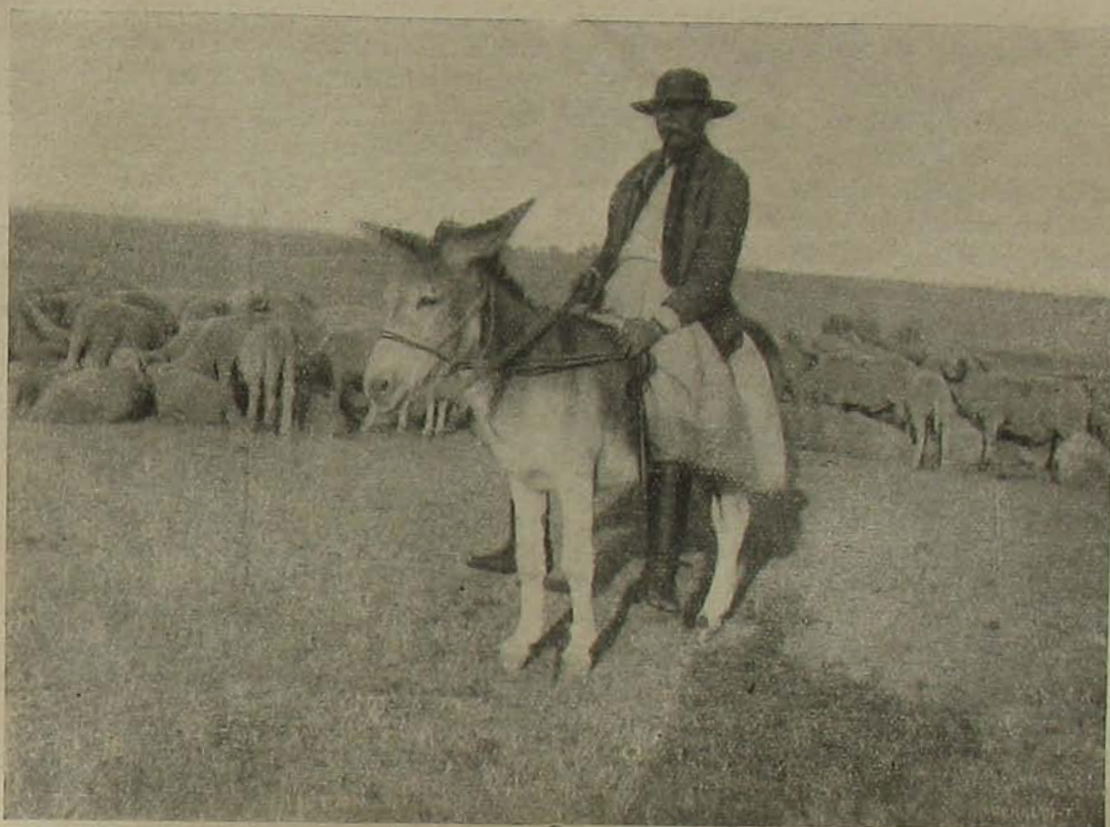
Belső (házi) cselédség apró-cseprő tolvajlásai, csalásai, úgy szólván alig számbavehetők. És mivel ritka gazda az, a ki ilyenek miatt szeretne törvénykezni s különben is a cseléd béréből vagy egyéb járandóságából jogában és módjában áll magát kártalanítani, ezek az esetek csak igen ritkán kerülnek csendőri nyomozás alá.

Gyárakban vagy más nagyvállalatnál azonban már nagyobb károkat okozhatnak az alkalmazottak s ugyan-egyféle anyag kezelésével vagy feldolgozásával már többen is lévén megbizva, nehezebb közülök megállá-

BUTOR

késpénzért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EHRENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRÜT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 88-59.

BUTOR

Kospásztör. (Kunmudaras.)

Ebédelő gulyásbajtárak. (Ecseg-pusztán, Nagykunság.)

A pusztuló pásztorelet.

pitani a tettest vagy tetteseket s így, ha észreveszik is a megkárosítást, legtöbb esetben csendőri vagy rendőri segítséget vesznek igénybe a tettesek kiderítésére.

Minthogy azonban itt is rendesen a bizalom tolul előtérbe s a nyomozás céljából megjelenő csendőr-járőr előtt egyik vagy másik egyént, vagy egyszerre többet is, mint megbízhatókat jelölnek meg, a kik nem gyanúsíthatók, sőt benfentességüknél fogva az ilyenek már előre tudják, hogy csendőri nyomozással akarják a tettesek kilétét felderíttetni, így ha ők a tettesek vagy részesek abban, könnyen módjukban van a nyomozást helytelen irányba terelni s az eredményt meghiusítani.

Első kötelessége tehát a csendőrnek ilyen esetben teljesen szabadkezet biztosítani magának, másrészt pedig a károstartarra felkérni, hogy beavatkozásukat lebetőleg tartsa titokban.

A budafoki őrs, az alábbiak szerint, igen szép eredményeket ért el ilyen módon a közelmúlt években. És ha a tettesek kiderítésével nem is szerzett teljes kártérítést a károsultaknak, már azzal is nagy előnyt biztosított a további ellenőrzésre, hogy a tolvajlások módját teljesen felderítette.

*

A gróf Keglevich utódai féle cognac-gyárban az 1911 évben gyakori lévén az igazgatóváltás, alaposabb leltározást úgyszólván az egész évben nem eszközöltek. Mikor aztán az év vége felé úgy a kész, mint az egész feldolgozandó anyag leltározását végezték, rájöttek, hogy mintegy öt-hatezer korona értékű cognac hiányzik.

Eleinte azt hitték, hogy ez a hiány elszámolási hibából keletkezett, mert a kész anyag az elraktározástól kezdve a kiadásig annyi kézen és annyiféle írásbeli elszámoláson s ezek megint annyi és oly szigorú ellenőrzésen mennek keresztül, hogy fel sem tételezhették a hiánynak büncselekményből való keletkezését.

A számadások ismételt revideálásával azonban semmi-féle hibát felderíteni nem tudtak. A kiadott anyagok helyesen voltak okmányolva, egybevágtott minden tétel. Belátták tehát, hogy a kár okát másból kell keresni.

A munkásokat nem gyanúsíbták, mert azok szigorú ellenőrzés alatt állottak. A gyárból való távozáskor a portás és egy hivatalnok előtt kellett egyenként elmenniük s a kinek felsőruhája vagy nagykendője volt, szét kellett nyitni, hogy alá lássanak az ellenőrzők. És ha a portás ugyanaz volt is, de a kirendelt hivatalnok naponta változott, összejátszásról tehát szó sem lehetett.

Végére is abban állapodtak meg, hogy a hiányzó cognacot a hegyoldalba beépített raktárból, vagy más épülethől és csak a tetőn át való bemászás mellett, idegen tettesek követhették el. Tehát csendőrré kell bízni azok kinyomozását.

Bacsa István őrmester, mikor ez ügyben panaszt tett nála az igazgató, az ügy minden részletére nézve kellően

informáltatta magát. S mivel az igazgató ragaszkodott ahhoz az állításához, hogy nem a hivatalnokai vagy munkásai, hanem idegenek a tettesek, alapos helyszíni szemlét is tartott, s az ott tapasztaltak alapján akarta meggyőzni az igazgatót, hogy az általa állított módon, feltűnést keltő nyom nélkül, nem lehetett végrehajtani a lopásokat. Mikor pedig ez nem sikerült, hosszabb tervezettség mellett kieszközölte az igazgatónál, hogy pár napig, teljesen titokban, benn a gyár területén lesterhassanak s a munkásokat megfigyelhessék.

Az igazgató ugyan nehezen ment bele ebbe a dologba s csak akkor örült, mikor két nap alatt az egész lopási műveletet kiderítette Bacsa őrmester s a beismerésben levő tetteseket egy csomó bűnjellel eléje állította.

Bacsa őrmester ugyanis egy olyan helyiségbe, ahonnan a gyár egész területét megfigyelhették, Ádám János csendőrrel, kora reggel, jóval a munkások bejövetele előtt és csak a portás és az igazgató tudtával elhelyezkedett.

Már az első napon feltűnt nekik, hogy hét nyolcz leány, következetesen a déli és az esti időben való távozás előtt fél- vagy egy órai időközben ismételt felkeresték a több részre osztott illembhelyet.

Minthogy ez másnap is hasonlóképpen történt, gyanús lett az őrmester előtt a dolog. Mikor tehát a leányok a délutáni órákban első ízben távoztak az illembhelyről, az őrmester észrevétlen odasurrant s legnagyobb meglepetésére majdnem mindenik rekeszben talált egy-két üveg cognacot. Ebből már tudta, hogy ezek a tolvajok, csak azt nem tudta, hogy csempészhetik majd ki a gyárból este az ellenőrzés mellett.

Az igazgatót mindjárt értesítette a dologról és felkérte, hogy míg ők nem jönnek, a munkásokat tartsák fel a kapunál.

Így is történt. Távozás előtt újból felkeresték a leányok az illembhelyet s mikor dolguk végzése után az őrmester ugyanott széttekintett, már egyetlen üveg cognacot se talált.

A kapunál már kevés dolguk akadt. A többi munkásokat az őrmester intésére, a szokásos megtekintés után kibocsátották, nyolcz leányt azonban, akiket a két napi megfigyelés után könnyen felismertek, de a kiknél a kapu alatti szokásos megtekintés mellett szintén nem láttak semmit, alaposabb megmotozás céljából az irodába utasított Bacsa őrmester, a hol felszólította őket, hogy adják elő azt a néhány üveg cognacot, a melyet az illembhelyen magukhoz vettek, mert ellenesetben le kell vetközniök.

Eleinte tiltakoztak a leányok a gyanúsítás ellen, de mikor Bacsa őrmester a portásnéért küldött, hogy megmotoztatásukat azzal végezteti, megszeppentek s egyik a másik után vetette le két-két felső szoknyáját, mikor is látható lett a derékon körülvelt madzagra kötött

GYERÜNK CSAK!!
 BESZÉLGŐGÉPET ÉS LEMEZT FUVÓ ÉS VONÓ HANGSZERT
 CÍMBALMOT, ÓRÁT, ÉKSZERFÉLET, REVOLVERT, LÁTCSONT,
 FÉNYKÉPEZŐGÉPET, KAMERA-ÉS FOTÓGÉP-
 CSOKI VÁSÁRLÁS ÉS ELŐRÉSZLETET IS.

SZÁNTÓ LAJOS
 SZEGEDI KÖZPONTI SZÁLLÁS (HÁZSzáma)
 NEM TUDAT ARU
 NEM ÜRES REKLÁM!!
 JÓ HIRRENYÜ CÉLSEM
 JÓ ÁLLAMUK, JÓMÉRTŐSÉG

GYERÜNK CSAK
 Csendőr urak személyes jó ismerő-
 sükhez és régi üzletbarátjukhoz

SZÁNTÓ LAJOS-hoz
 SZEGEDRE, (városi bérház) vásárolni!!!

Csendőrségi strapa kerékpárt és varrógépet,
 hangverseny gramofont és finom „Angyalos-
 lemezt, Pathé tünélküli beszélőgépet, címbalmot,
 harmonikát, exiterát, tamburicizát, órát, ékszer-
 félet, önbortváltót, villanyos kézi és zseblámpát,
 látszóvet, revolvart, fényképezőgépet és háztartási
 tárgyakat. — Nagyon ked.ező részletfizetésre!
 Képes nagy árjegyzékem ingyen küldöm!

A pusztuló pásztorélet. — Pásztor-nyughely. (Kiskunság.)

üveg, a mint a test törzse alatt és előtt lógott lefelé, a kinél egy volt, azé elől, a kinél kettő volt, egyik elől, másik hátul.

Beismerték aztán, hogy hosszabb idő óta hordják így ki a cognacot s nagyrészen eladták potom áron egy kereskedőnek, egy részét pedig otthon a családi körben elfogyasztották. Meg is lett náluk mintegy 100 db. üres üveg és 50 üveg cognac.

Ezzel aztán vége is lett a cognaclopásnak.

★

Néhány hónappal ezen eset után már a másik cognagyáros is felkereste Bacsá őrmestert s ez már nem is öt-hatezer, hanem egyenesen 12,000 korona megkárosításról tett panaszt, mint a mely értékben bort, cognacot, szeszt és különféle reklámczikket (szivar- és szivarka-tárczákat, nickel tálozákat, diszpoharakat, rumot, likört, czukrot, teát stb.) loptak el tőle ismeretlen tettesek.

Bacsá őrmester az előbbi eset hatása alatt itt is hasonló módon akarta a tetteseket kideríteni. Pár nap múlva azonban rájött, hogy a bűncselekmény elkövetésének módja itt nem azonos az előbbivel. S bár erős volt a gyanuja, hogy itt is az alkalmazottak valamelyike, esetleg többen összejátszva, károsítják meg a gyárost, ezek kilétének megállapítása mégis nehezen sike-

rült, mert mindannyian régi, s a gyáros szerint kétségtelenül megbízható egyének voltak.

Hogy tehát ezeket megfigyelhessék, látszólag abba hagyták a nyomozást s ezt az alkalmazottak hallatára meg is mondták a gyárosnak, azzal a megjegyzéssel, hogy a tettest nem tudják kideríteni, megelőzőleg azonban tudtára adta Bacsá őrmester a gyárosnak azt is, hogy ezt csak azért teszi, hogy a tettesek ne gyanakodhassanak.

Pár napra rá már megvoltak a tettesek. S egyikük éppen a cég legmegbízhatóbb embere volt.

A mint ugyanis Bacsá őrmester és Laczkó Péter csendőr a gyárnak a déli vasutvonal felőli részén, a töltés mellett elhúzódva figyeltek, észrevették, hogy a gyár ottani oldalán levő és használaton kívül helyezett kijáró ajtón kilép egy egyén és pár pillanatig szétnézve, miután senkit se látott a közelben, visszatért s pár percz múlva egy kis hordóval, majd utána egy 25 literes befonott üveggel tért vissza s azokat a töltés melletti árokban letakarva elhelyezte.

A járőr mindjárt gondolta, hogy e holmikat a közelgő est sötétjében valaki el fogja onnan szállítani, tehát ezt is bevárták.

Este kilencz óra után, mikor már a gyárban és környékén minden elcsendesedett, csakugyan megjelent a kitétt holmikért a gyár régi s kétségtelenül megbízha-

tónak állított nagyfuvarosa s felszedvén a hordót és korszót, a gyár megett kevésbé használt dülőton álló kocsijára felrakta.

Bacsa őrmester és társa jól ismerték az általános tiszteletnek örvendő gazdát s tudták jól a lakását is, tehát nem lepték meg, hanem teljesen végére akarván járni a dolognak, a gyár másik részén elébe kerülve, annyira megelőzték, hogy mielőtt a fuvaros hazaérhetett volna, ők már a szomszédja kertjében figyelő állást foglalhattak.

Innen nézték aztán végig, hogy a becsületben megöszült öreggazda az udvara hátulján levő szalmakazalba rejti el a tárgyakat és szépen befedi a nyílást, a melyen belül — mint a járőr sejtette — bizonyára egyéb a grárból ellopott holmik is lehetnek.

Nem is haboztak soká, hanem bizalmi egyénről gondoskodva, kora reggel meglepték az ámuló fuvarost és közölvén vele jövetelük okát, felszólították, hogy ha van nála valami a lopott holmiból, adja elő, különben bázikutatást tartanak nála.

Természetesen tagadott, mint a parancsolat. A házkutatástól sem ijedt meg, mert lakásában, — mint állította — nincs semmi. Mikor azonban a kazalra került a sor, csak úgy remegett az öreg 70 év körüli gazda. Felszólításra mégis megemberelte magát s járőr által jelzett helyen megbontva a kazalt, egymásután kiadogatott onnan három bordó szeszt, egy bordó cognacot, három darab 25 literes befőtt korszót tele borral, három üveg ruhot, öt üveg cognacot s vagy 136 db üres üveget.

A további kutatás során előkerült még egyik konyhaszekrényből 22 darab kis pohár, öt darab nickel táleza s még négy darab bőrtárcza a gyár ezimkéjével ellátva.

A nagyfuvaros aztán magával rántotta a gyár szintén régi, kipróbált becsületességű raktárnokát és egy raktári alkalmazottat, a kik szintén beismerték, hogy a fuvarossal összejátszva, már évek óta károsítják a gyárost. Néha, a szemét fuvarozásakor, a közé rejtve, legtöbbször azonban a vasuti töltés melletti árokba szállítva, adták át a lopott holmikat a fuvarosnak, a ki aztán előbb haza a lakására, onnan pedig két budapesti kereskedőnek szállította el azokat; az üres üvegeket, korszókat és bordókat pedig alkalomadtán a rendes vevőktől beszállított ily tárgyakkal visszavitte.

*

— Most meg én rajtam segítsen, őrmester úr! — kérte Bacsa őrmestert az előbbi eredmény után pár hét múlva Havasy Jenő edénygyáros; a kinek — mint állította — 1911. év tavaszától kezdve 1912. év augusztus haváig — a panasztétel idejéig — közel 16,000 korona értékű zománcozott vas- és pléhedényét lopták el apródonként ismeretlen módon és ismeretlen tettesek.

A nyomozás végén itt is a raktárnokra és a szállítóra lett ráderítve a folytatólagos cselekmény elkövetése. Leleplezésük azonban még a két előbbinél is nebezebben sikerült, mert a különböző időkben tartott lesállítások, puhatólások semmi eredményre nem vezettek.

A raktárnok, a kit maga a káros sem gyanúsított, egyre csak azt állította, hogy az ismeretlen tettesek csakis éjnek idején és alkulescsal hatolhatnak be a raktárba s az ott felhalmozott árukból egyszer-egyszer nem nagy mennyiséget vihetnek el, mert addig még az ottani hiányról, sem egyéb jelekből vagy nyomokból nem vehették észre.

Végre is a sikertelen nyomozás után felkérte Bacsa őrmester a gyárost, hogy a legközelebbi szállításról idejekorán értesitse az őrsöt és lehetőleg közölje velük a szállítandó edény minőségét és mennyiségét is.

Pár nap múlva szállítás történt. Midőn már az összes szállítandó áru kocsira volt rakva s a raktárnok bevitt a szállítóleveleket főnökéhez — a gyároshoz — aláíratni, utóbbi meghagyta, hogy a kocsi még várjon, míg egyik üzletfelével beszél, bátha oda is kell küldeni valamit.

Ezen ürügy alatt, a raktárnok távozta után, Bacsa őrmestert kérte fel távheszélőn, s közölte vele a szállítandó edények minőségét és mennyiségét s kevés idő múlva a fuvarost is elbocsátotta kocsijával.

Bacsa őrmester egy járőrrel azonnal villamosra ült s a fuvarost ekként megelőzve, a budapesti határban — közel a kelenföldi vasuti állomáshoz, a hol rendőrt is kaphattak bizalmi egyénnek — beverték, feltartóztatták s megkérdezték, hogy mennyi és miféle edényt visz a kocsin.

Ez mutatta a szállítóleveleket, a melyeknek tartalma egyezett a járőrnél levő jegyzékkel. Mikor azonban átnézték a kocsi tartalmát, kitűnt, hogy 48 db mosdótállal több van, mint a mennyit a szállítólevelek igazolnak.

Sz. fuvaros eleinte csak ámult-bámult, szinlelte, hogy mit sem tud a többlétről, de mikor felszólította Bacsa őrmester, hogy forduljon csak vissza, mert a nyomozás érdekében előzetes őrizet alá veszi, hát mindjárt tudott mindent.

— Ha már én benne vagyok a bajba, őrmester úr, — mondá, — hadd jöjjenek bele a többiek is! Menjünk csak be Budapestre, a hova a szállítmányt viszem, lesz ott több is, a mit a raktárnok úrral összejátszva oda-bordtam, hozzuk el azt is — kesergött a fuvaros.

Egyidejűleg pedig átadott Bacsa őrmesternek 30 K készpénzt, amelyet rakodás közben kapott a raktárnoktól, mint a közelmúlt napokban szállított lopott edények árából járó részeselet.

És igaza volt a fuvarosnak. B. és T. budapesti kereskedőktől, a kik állandó vevői voltak panaszosnak,

Berson

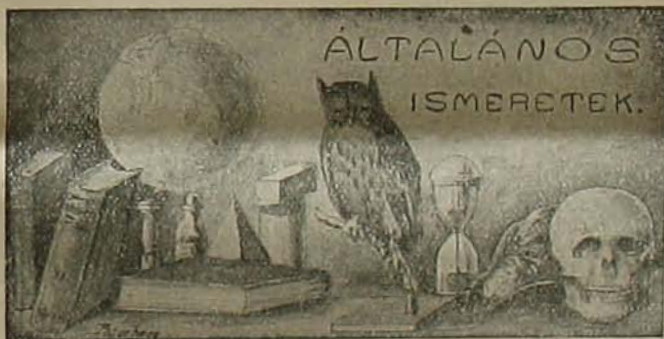
Summivarok
a legjobb

1211 db mosdótól s ezenkívül több másféle edény került elő, a melyekről a vonatkozó szállítólevelek összehasonlításából és az üzleti könyvek áttekintése után kiderült, hogy mind bűnös úton került hozzájuk s tudva azt, hogy lopásból származnak, potom árakat fizettek érte a magáról megfélemlezett raktárnoknak időnkénti elszámolás mellett. Ez pedig az így kapott pénznek bizonyos részét rendszeresen a fuvarosnak adta.

*

Így jutott a három, nagyobb mértékben megkárosított gyáros, a budafoki csendőrség ügyessége s leleményessége folytán kellő erkölcsi és anyagi elégtételhez, mert az elítélt tettesek és orgazdák kártérítésre is köteleztetvén, vagy egyiknek, vagy másiknak, vagy éppen mindenkülknek volt miből kártérítést fizetni.

Bacsa őrmester és alirendeltjei pedig azóta nyugodtan vannak. Híre menvén e három rendbeli esetnek, nem igen akad — legalább azóta nem akadt — vállalkozó szellemű egyén a gyári alkalmazottak között, a ki az elődök rossz példáján indulva, csendőri beavatkozásra szolgáltatott volna okot.

Győrmezei boszorkánypörök.

Hazánkban a boszorkányperek, melyek VIII. Innocenc pápa 1484 december 4-ikén napvilágot látott bullája nyomán Európa többi részében már a XVI. században felburjánzottak, csak a XVIII. század elején indultak virágzásnak, miután megyei törvényszékeinkbe befészkelte magát a Praxis Criminalis, a Kollonits által ránk kényszerített ausztriai törvénykönyv használata. Ez az országgyűlési szentesítést különben sohasem nyert, elrettentő mintagyűjteménye a kegyetlen és ostoba jogszabályoknak a mágiát, vagyis a boszorkányság üzését a vallás elleni büntettek sorában tárgyalja s nagyképi részletességgel pontosan előírja a boszorkányok ellen követendő eljárást, a vallatástól a kínzáson át a megégetésig, mellyel az ilyenüi perek rendszerint végződtek.

A Praxis Criminalis (életbelépett 1656 december 30-án) a világ legtermészetesebb hangján, mintha egészen magától értetődő dologról volna szó, megállapítja a «mágia» létezését és büntethetőségét. Boszorkány pedig az, a ki mást megront, mást vagy a jószágát beteggé teszi, éjnek idején bizonyos időpontban nem található otthon és nem tudja kimutatni, hogy hol volt! A kihallgatás alkalmával a következő kérdéseket kell

a vádlotthoz intézni: Van-e szerződése az ördöggel? Milyen ez a szerződés? Mennyi időre szól? Mikor kötöttet? Írásos-e, vagy szóbeli? Hol kötöttet? Milyen alkalommal és mi célból? Volt-e valaki jelen a szerződés megkötésénél? Hol van a szerződés, vagy viseli-e ennek valami jelét? Gyakorolta-e a boszorkányságot? Ártott-e vele valakinek és mennyiben? A vizsgálat alkalmával a kínzás különböző fokozatai alkalmazandók. Beismerés, vagy a vád beigazolása esetén a bűnös tűzhálálra ítéendő. Ime röviden a boszorkányperrendtartás!

A Praxis Criminalis tekervényes eszejárása — hisz jogásznemzet vagyunk! — nagyon tetszett akkori bírónak. Győr vármegyében is az egykorú perek egész sorozata mutatja, hogy a megyei törvényszék mindenben alkalmazkodott a jeles törvénykönyv receptjéhez. A boszorkányperek kezdtek divatba jönni, s a győrmezei bírák debogy engedték volna el, hogy a Praxis Criminalisban való jártasságukat e téren is megmutassák! Delinkvensben nem volt hiány, a köznép elrettentően babonás volt, a harag és roszakarat is gyakran közrejátszott, a tanukhoz intézett kérdőpontok sorozata pedig egyenesen szájukba ragta ezeknek a kívánt vallomást, melynek nyomán a jog és törvényszerűség látszatával működésbe lehetett hozni a kínzóeszközöket és a máglyát.

Győr vármegyének azonban nem volt elég az a sötétség, mely a boszorkányok és bűbajosok ellen alkotott magyar törvényekben amúgy is terjedt. A maga részéről is megtoldotta egy fokozattal és 1665-ben közgyűlési utasítást adott az alispánnak a boszorkányok ellen való szigorú eljárásra.

Így felkészülve, a nemes vármegye megindíthatta és meg is indította a hajszát a boszorkányok és bűbajosok ellen.

Az első sajnálatraméltó áldozat, kiről biztos tudomásunk van Varga Zsuzsanna, előbb Mados János, később Szűcs János özvegye, kit 1690-ben. Fiáth János alispán alatt fogtak perbe. Semberger Ádám, a nemes vármegye prókátora vádiratában, melyben a bűnös megégetését kéri, azzal vádolja, hogy «bűbajos Boszorkány Társával az elmúlt 1690 Bészendőben eördögtől vett tudománya és mestersége által Nemes Sréter Kata Asszonynak, Nemzetes Ifjabbik Nagy Mihály úr Házas Társának Fejét és Szemét megfévesatette, mely miatt az betegsége és nyavalyában sinlődik.» A per iratai hiányosak s így azt, hogy az ítéletet végrehajtották-e, megállapítani nem lehet. Annyi azonban bizonyos, hogy a szerencsétlen áldozat a vallatás alatt kénytelen volt átismerni a kínzási eljárás összes fokozatait.

1710 júniusában Mezőőrs községben Domján Ilona bábaasszonyt, Tenke Péter özvegyét s ennek leányát, Tenke Donát fogta perbe Győr vármegye nevében Fiáth János alispán. A vádirat szerint: «nem tudatik honnét indítván és micsoda elszánt szándékból és gonosz Lélektől viseltetvén, mind Isten elő Szent Főlséghe, s mind ez világ Törvényét és súlyos büntetését félre vetvén és attól nem rettegvén, Kereszttség béli Kötelességét föl bontván és Istenét el tagadván Ördögnek adta magát és azon időnek forgása alatt külömb külömb féle időkben és helyeken sok féle bűbájosságokat és boszorkányi eselokedeteket követelt el, az maga édes Leányát Évát, a ki is fogva vagyon és hasonló Törvényes úttal impu-táltatik, Ördögnek adta és boszorkányságra tanította, ugyan avval edgyütt mint Lován, éjjel a boszorkányi gyűlésekre járt.» Ezeket a bábarságokat s még számos,

bajmeresztően ostoba vádakát a tanúk bámulatos egy-behangzással megerősítették, miért is Domján Ilonát 1710 augusztus 13-án Győrött Győrödy Ádám és Csapó István hivatalosan kiküldött biztosok jelenlétében máglyán elégették.

Tenke Ilona, a «sánta ló» ellen is szabályszerűen lefolytatták a pert, de az ítélet végrehajtásának nincs nyoma.

1714-ben Faragó János tápi lakos került a vármegye tömlőczébe boszorkányság miatt. A boszorkánymester ellen hosszadalmas pert folytattak, melynek folyamán az emberséges gondolkodású Meszlényi János alispán többször tett kísérletet a szerencsétlen ember megmentésére. Ám küzdelme a bírák butasága és kegyetlensége ellenében haszontalannak bizonyult s a boszorkánymestert bizonyára tűzhalálra ítélték volna, de ez megtréfálta kegyetlen bírját s még a kínzási eljárás alatt meghalt.

Az utolsó ilyenmű szégyenletes per, melyről tudomásunk van, 1714-ben folyt le Györmegyében. A vádlott ezúttal Jekő Katalin, Lénárd György özvegye. A boszorkányság, mint mindig, most is rábizonyulván a szerencsétlen asszonyra, az ez ítélet szerint: «másoknak rettentésére és hasonló boszorkány társainak kinyilatkoztatására meghígyáltassék, azután pedig elevenyen a tűzre vetessék és meghégetessék.» Az ítéletet, melyet végre is hajtottak, Győrödy Ádám, Orosz Ferencz, Jávorka György, Baranyai György, Payerl Jakab és Závor István írták alá. Jekő Katalin bűne az volt, hogy beteggé és nyavalyatörőssé tette az embereket.

Ez időtől kezdve Györmegyében nincs nyoma újabb boszorkánypernek. Az ország többi részében is lassanként tért foglalt a józanész és a humanizmus s a nagykárolyi máglyán, melyen 1745-ben elégették az utolsó két magyar boszorkányt, kihuny a máglyák féltelmes tüze.

KÉPEINKHEZ.

A pusztuló pásztorélet.

A jelen számunkban közölt képekre tekintve, önkéntelenül eszünkbe jutnak a költő szavai: «Nem úgy van, a mint volt. A földön minden mindegyre változik!» Mert hát a sok minden között nagy változást tapasztalhatunk a magyar pásztor életében is. A képeinken látható csikósok, gulyások stb. sem olyanok már, mint voltak elődeik. A kikeről a költő jogosan énekelte, hogy: «Pusztán születtem, a pusztán lakom!», meg hogy: «Télen, nyáron pusztán az én lakásom!»

Állattenyésztésünk csökkenésével, a tagosítás terjedésével s különösen a népesség szaporodásával fogynak a nagykiterjedésű alföldi legelők, sőt már legnagyobbreszt el is fogytak. Hol legeljen hát «a nyáj, méla kolompjával» s hol a «Kiskunságnak száz kővér gulyája»? Elmultak, elpusztultak ezek nagyobbreszt az egész Alföldön, s «ménések nyargaló futása» is csak imitt-amott zavarja már a pusztá csendjét. S ha nincs gulya, ménes és nyáj, akkor nem kell a pásztorember sem, a minék következtében természetesen kezdenek kipusztulni a régi pásztorvilág eredeti alakjai is.

A tulipánszűrös, délczag csikósok, a pásztorvilág eme tavasztól késő őszig zsíros ingben, gatyában járó, de azért patyolatfehér bőrű arisztokratái, a kik a náluk alsóbbrendűnek tekintett gulyásokkal is csak úgy «lóhátról» beszéltek, a juhászokkal és kanászokkal meg szóba se állottak, a régi híres gulyásszamadók, a kik

a tavasszal átvett s a késő hideg ősze vastagszörű tinóvá vagy üszövé átfejlődött rugottborjut, a melyeket még a gazdáik se ismertek volna meg, minden fennakadás nélkül olvasták át az ezrekre menő gulyából az ámuló gazdáknak; a télen-nyáron subában járó juhász az ő «szőlke» szamarával s az örökké mogorva, szófukar kanász, a pásztorvilág legalsóbbrendű tagja, szóval néprajzi történetünk eme közismert alakjai, a kiknek általános elvük volt, hogy több lehet a kezükre bízott jószág, de kevesebb suba, majdnem teljesen eltűntek a nép köréből.

A debreczeni határhoz tartozó nagy Ilortobágyon s ezenkívül egy pár nagyobb területű alföldi legelőn még ugyan találkozhatunk velök. De már ezek sem a régiek többé. A civilizáció lassanként kiforgatta őket eredeti mivoltukból s átalakította amolyan úisárgolvasó, politizáló, a régi tavasztól őszig hordott zsíros fehérnemű helyett minden héten tiszta ruhát váltó s — uram bocsá! — tán még esernyőt is használó műkedvelő szinpadai alakokká, annyira, hogy viseletükben, szokásaikban és életmódjukban is csak parodizálják a régieket.

S ha így haladunk az állattenyésztés csökkentésével, még ezek a parodizáló alakok is elfognak s hova-tovább majd csak a nótából tudjuk meg, hogy a kondorosi csárda mellett valamikor gulya-ménés legelgetett s ebből következtetünk majd a régi képek láttán arra is, hogy tulajdonképpen milyenek is voltak annak a gulyának és ménesneköriző pásztoraí.

HIREK.

Gyászhir. Nagymegyeri Molnár Gábor, nyugállományú cs. és kir. tábornok-harcbíró, a csendőrségi felügyelő első igazságügyi előadója, 1914 április hó 17-én Budapesten 57 éves korában meghalt. Hült tetemei április hó 19-én, délután 4 órakor nagy pompával és volt előjáróinak, bajtársainak, alárendeltjeinek és alantosainak rendkívüli élénk részvétele mellett, a cs. és kir. XVII. számú helyőrségi kórház halottas házából helyeztettek a budai farskeréti temetőben örök nyugalomra.

Számvivőtisztvi vizsga. Besenyei László Albert cs. és kir. vezérőrnagy, a magyar szent koroná országaihoz tartozó csendőrség felügyelőhelyettesének elnöklése alatt összeült bizottság előtt Kovács László, V. sz. csendőrkörületbeli csendőr ez. őrmester a számvivőtisztvi vizsgát április hó 16-án sikerrel letette.

Vérengző csendőr. Az ezen cím alatt lapunk folyó évi április hó 12-én megjelent 15. számában közölt vérengzés tettese, Végh Lajos csendőr, a budapesti honvédhelyőrségi kórházban április hó 16-án szintén meghalt.

Támadások és ellenszegülések. Kisbaja (Arad m.) község határában, április hó 12-én délután 2 órakor Orosz János őrsvezető ez. őrmester és Molnár Sándor csendőrből állott maroszlatinai őrsbeli járőrt Dregalina János és ennek fia, Vaszil és Teofil, továbbá Abrugyán Salamon, Medve György, Rusz György és Butár Marián kisbajai lakos, vadászok megtámadták s a járőr ellen 4—5 lövést tettek. A járőr tagjai a lövéseket 1—1 lövéssel viszonzozva, Dregalina Vaszilt jobb czombján találva, súlyosan megsebesítették. A többi támadó a járőr által elfogott. — Jakab János csendőr és Takács Balázs próbacsendőrből állott gávai őrsbeli járőrt ápr. hó 13-án este 8 órakor Tiszaberecel községben (Szabolcs m.) Tóth József tiszaberecezi és Markos Mihály ibrányi lakosok megtámadták. A járőr tagjai támadóika

karddal súlyosan, de nem életveszélyesen megsebesítették. — *Réti István* zabolatelepi őrsbeli csendőr Zabolatelepen (Háromszék m.), április 13-án este $3\frac{1}{2}$ órakor, a szolgálatteljesítés közben neki ellenszegült Vizi Albert kézdiszentkereszti lakost szuronyral könnyen megsebesítette. — A midőn *Erdei Ferencz* csendőr és *Kuchta Miksa* próbacsendőrből állott rozgonyi őrsbeli járőr Rozgonyon (Abauj-Torna m.), közcsendhaborításon ápr. 13-án reggel $\frac{1}{2}$ órakor tettenért több legényt a községházára elő akart vezetni, ezek egyike, Spisák József rozgonyi lakos a járőrnek ellenszegült, *Erdei* csendőr fegyverét megragadta, majd azt öklével mellen ütötte, *Erdei* csendőr támadóját karddal fején megvágta és rajta könnyű sérülést okozott.

KÜLÖNFÉLÉK.

Agglegények vendégfogadója. Newyorki példára, most Stockholmban is szállót építenek agglegények részére. Itt azonban nemcsak agglegények lakhatnak, de aggszűzek is. Csupán a házások előtt marad zárva a kapu. Mint hajtják végre az ellenőrzést, arról semmit se tudni egyelőre. Megemlítjük, hogy Stockholm vezető férfai közül igen sokan pártolják az eszmét és anyagi segítséget is adtak. Talán arra gondolnak, hogy a szálló férfi és nővendégei összeismerkednek, megszeretik egymást és a szabályok értelmében majd kénytelenek lesznek kiköltözni.

Tilos az udvarlás. Chicago Sion kerületében drákói törvényt hoztak a flirt ellen. Ezentúl ebben a kerületben nem szabad majd egy hölgyet sétálásra, vagy kocsi-kázásra meghívni, mert ez erkölcstelen és «sokat sejtet». Ugyanez a törvény előírja, hogy a hölgyek nem ülhetnek ezentúl férfimódra lóra és lovaglóruhájuknak uszályosnak kell lennie. A 16 éves leányoknak nem szabad kivágott ruhákat hordani. Ha társaságba mennek, akkor fedetlenül hagyhatnak egy keveset a vállukból, de nem többet, mint a nyak és a vállak közé eső rész egy harmadát. A ruhák ujjainak az alsó kar feléig kell érni. Az áttört harisnyák száműzetnek. A törvény megszegőit szigorúan büntetik. A ki 1000 koronás pénzbírsággal szabadul, még örülhet, mert a törvény felsorol hat hónapi fogházbüntetéseket is.

Szerkesztői üzenetek.

Bárany. Csak az a szolgálata fog beszámíttatni, melyből 30 napon felüli megszakítás nélkül lépett át a csendőrséghez.

Javorina. Mind a két kifejezés jó.

Sz. M. őrmester. Nézetünk szerint csak a nőtlenség részére megállapított összegre van igénye. A helyveget lapunk javára bevételeztük.

Moson. Ilyen szövevényes arányügyek elbírálására nem vállalkozhatunk. Forduljon a legközelebbi adóhivatalhoz. Ott bizonyára készséggel megadják a szükséges felvilágosítást.

H. őrmester. A választ a folyó évi 15. számú lapunkban megadtuk.

38. Beszámítják.

Vétlkes. Nem számít be, mert ott külön nyugdíjszabályzat mérvadó.

Vadhatóság. 1. 12 év 1 hó és 22 nap. 2. A belügyminiszteri döntésnek elébe nem vághatnak. Olvassa el az Illet. szab. 34. §. 2. pontját.

Tavaszi virág. Nem lehet átlépni.

A. I. 13. 1. Nem veszik fel. 2. Az időleges nyugállományban töltött idő az igényjogosultsági időbe természetesen nem számít be. Előző tényleges szolgálati ideje azonban a végleges nyugdíjazásnál beszámít. 3. Csak a kerület engedélyezheti. 4. Attól függ, hogy milyen lesz az anyagi helyzete nősülés után. 5. Az anyakönyvvezető nem köti meg a házasságot.

K. J. 33. A legilletékesebb felvilágosítást az ottani államépítészeti hivataltól kaphatja. Sok függ ugyanis a helyi viszonyoktól is.

O. K. Kétely esetén a szárnyparancsnokság döntése mérvadó. **Gyöngyvirág.** Ha elnyerték az ottani állampolgárságot.

M. K. Csak akkor nyilatkozhatnánk, ha a kötvényt olvastuk volna.

A. 90. Kérdései még koraiak.

L. H. 1111. 1. Szó sínes róla. 2. Olvassa el az új nyugdíjtörvény 48. §-át.

Aranyfürdő. Néhány hónappal leszerelésé előtt.

Arad megye. 1. Kérheti. 2. Megszakítás nem állt be. 3. Olvassa el az Illet. szab. 33. §. 2. pontját.

Nagyszaláncz. 1. Nyugdíjra. 2. Kérheti, de hogy engedélyezik-e, azt nem tudjuk.

Határszéli. A szolgálati kereszt.

P. R. Az egész ügyről nincs tudomásunk.

Sorsjegyet nem nyertek. D. J. járásőrmester, Szentlőrincz.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár tárolról nem képes olyan finom és jó hangszert szállítani, mint **REMÉNYI MIHÁLY**, a Ludovika Akadémia házi hangszertész-ője. Azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa-, rézfúvó-hangszer, lár, stb., míg **Roményi** legjobban képezte az értelemmel és nem olvasa, mely ingyen és bérmentve küldetik **Budapestről, Király-u. 58.** Külön költségvetés díjtalanul. Kivétel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Az összes hangszerek javítása szakszereiben és olcsón. — Minden hangszerről külön-külön árjegyzék kérhető.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek létesítése.

résztvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzre való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyvekre. 1. Oly takarékbetéteket, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek elintézetünkönél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takarékbetéteket, melynek a betéte az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem köti, $5\frac{1}{2}$ % (öt és fél) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával).

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézkedések és elnök beszámolóját elvállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Kineveztetik:

A m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg:

1914 április hó 1-ével:

csendőr járásőrmesterré:

Pollák Benedek őrmester (1. rangszám), az V. számú csendőrkerület állományában.

Hatályon kívül helyeztetik:

A m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg:

Bokor György VII. számú csendőrkerületbeli járás-
őrmesternek az I. számú csendőrkerülethez Csáktörökbányára
történt áthelyezése.

Előléptettek

1914 április hó 1-ével:

őrmesterré:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Csergő Balázs;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Varga Ferencz I. és Zai István;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Andriász István és Sarkadi Sándor őrsvezető cz. őrmesterek; továbbá

ugyanazon nappal:

őrsvezető cz. őrmesterré:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Csekme Tamás;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Szatmári Lajos, Tarcsi Gyula és Szappanos Albert;
végül

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

A. Vincze László, Vészi József és Filőp Imre csendőr
cz. őrmesterek.

Lovaglási jutalomdíj.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Bozsódi Zsigmond járásőrmester, Orosz György őrs-
vezető cz. őrmester, Kő József, Csala György és Hasur
István csendőrök 3—3, továbbá Bordás József őrmester
és Fábán János őrsvezető cz. őrmester 2—2 darab
10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítették.

SZÁNTÓ JÓZSEF

kerékpár, gramofon SZEGEDEN, a vá-
rés gépek áruháza. rosi bérpalotában.

a csendőr-testület
10 év óta az egész
országból vásárol
nálam. 10,000 el-
ismerő-levél, Jeles
kiszolgálásalmért ::
Élyem: Nem olcsó-
ságokkal versenyez-
ni, hanem kitűnő
árut szállítani. ::::
Egyedül képviselő-
telmi EredetiPathé
tűnő kiáll. beszé-
lőgép és lemezel ::

HELIOAL, PRE-
MIER, POSTIELON,
BRITANIA és hegyi
kerékpárokból, ke-
rékpár szerelések
és gummikból, csen-
dőrségi varrógé-
pekből, órlási vá-
laszték mindenkor.
Lemez választékot
készséggel kiadók.
Képes nagy árjegy-
zők és kottajegy-
zők díjtalan :: ::

Eredeti gramofon-tűs gép és angyalos lemezek.
Pontos címet kérek, mert löbb hasonnevű egyén van Szegeden.

ÓRÁK, ÉKSZEREK, GRAMOFONOK, LEMEZEK RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

Legkitűnőbb lemezek 2-50 K. rész-
letre 3— K. Míg a készlet tart
órás Reklám gramofon, 50 cm-es
tűlécűvel, 8 lemezzel, központosítással
40.— K. Villamos szobalámpa 2 K.
Elom (Bateria) 8 havi égési tartammal
8: fill. Logjobb (benzin, tüzggyújtó
70 fill., 2.— K és 2-40 K. Valódi Scrum
labdák 1-ke 3-60, 2-es 4-60, 3-as 5-50,
4-es 6-50, 5-6s 7-50 K. Erősebb 12 rész-
ből álló, 1-1 K-val drágább. Liga
Scrum, dupla gummival, 14 K. Angol
Football cipő 0 K-tól feljebb, stb.
Ezüst Betűs gyűrű tőzaranyszálal
80 állór. 14 karátos aranyból 4-50
korona. Strapá órák 5 koronától
feljebb. Számítatlan elismerő levél.
Új Árakért, gramofonokért 10 évi,
javításokért 5 évi jótállás, Törli ara-
nyat, ezüstöt vesznek vagy becsorételek.

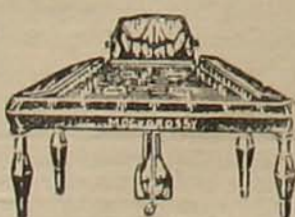
Képes Árjegy-
rék ingyen.

Tóth József, chronometer és műórás. Szeged, Dugonios-tér 11.

Képes Árjegy-
rék ingyen.

Czimbalom

Számos kitüntetés a jó munkáért.
♦♦ Árjegyzék ingyen. ♦♦

Legújabb szobad. azélszerkezettel,
részletre is. Csodanőrs, tiszta hangu
gramofon (bevezetőgép) 25 korona
s feljebb. — Hozzá:
Fedák Sári, Király, Róza, Berzel, Bonol,
Garuso-tól legszebb lemezek 2 K 50 f.

Hegedűk villóghírű mesterok
hú utánzatol.

Fuvolák, tárogatók, citerák, harmoni-
kák stb. Húrok. Javítás műterem stb.

Mogyorossy Gyula
kir. szab. hangszergyár,
Bpest, VII., Rákóczi-ut 71.

NYOMTATVÁNYOK FEHÉRNEMÜK KEZTYÜK SAPKÁK

Van szerencsénk a TEK. PARANCSNOKSÁGOKAT
t. értesiteni, hogy nyomtatványraktárunkat minden-
nemű csendőrségi felszerelési cikkel, kézi- és tiszt-
títószerekkel kiegészítettük.

A m. kir. Csendőrségnek ilyformán módjában áll
összes szükségleteit egyhelyen beszerezni.

Uj árjegyzékünket kívánatra minden őrsnek bér-
mentve beküldjük.

Teljes tisztelettel

Várnay és fia,

Budapest, VI., Gyár-utca 26.